

Staatsbosbeheer

Natuurherstel in de Eendenpoelse Buitenpolder

Oktober 2025

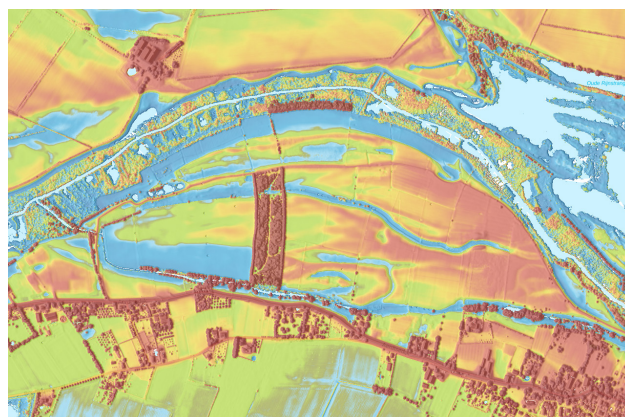
Beeld: K3

Staatsbosbeheer heeft een herstelplan voor de Eendenpoelse Buitenpolder gemaakt. Deze uiterwaard ligt langs de Oude Rijn ten noordwesten van Aerdt. Dit natuurgebied is aangewezen als leefgebied voor onder andere zeldzame moerasvogels zoals de roerdomp en grote karekiet. In de huidige situatie is er echter voor deze soorten geen geschikt leefgebied. Daarom heeft Staatsbosbeheer in opdracht van de provincie Gelderland het initiatief genomen voor natuurherstelmaatregelen, waarbij moerasnatuur weer een grotere rol gaat spelen.

Staatsbosbeheer heeft de wens in het gebied meer variatie te realiseren en een betere aansluiting met de rest van de natuur in de Rijnstrangen te bereiken. Dat maakt de natuur sterker. Zo realiseren we in opdracht van de provincie nieuwe natuur in het Gelders Natuurnetwerk en Natura 2000-gebied Rijntakken. In deze flyer leest u welke maatregelen in het plan staan en waarom.

Over de Buitenpolder

Aan de historische kronkelwaardgeulen en -ruggen die nog in de Eendenpoelse Buitenpolder zichtbaar zijn, is te zien dat het vroeger een dynamisch riviergebied is geweest. Zo is aan de noordzijde een oude rivierloop, als laagte, zichtbaar. Ook aan de zuidzijde ligt langs de regionale waterkering (Aerdtse dijk) zo'n oude rivierloop. Deze oude geul fungeert tegenwoordig als afwaterings-sloot. Deze watergang watert in westelijke richting via een regelwerk af op de Oude Rijn. Het water vanaf de Oude Rijn kan omgekeerd niet de Buitenpolder instromen. Deze restgeulen zijn ontstaan in de periode dat de Oude Rijn nog door het gebied liep en er nog geen dijk lag. In deze flyer leest u hoe deze historische principes aan de basis liggen van de voorgenomen natuurherstelmaatregelen.

De verlande restgeul aan de noordzijde wordt uitgegraven.

Wat willen we doen en bereiken?

1. Nieuwe strangen met rietmoeras

De Eendenpoelse Buitenpolder is aangewezen als leefgebied voor onder andere zeldzame moerasvogels zoals de roerdomp en grote karekiet. In de huidige situatie is voor deze soorten echter geen geschikt leefgebied aanwezig. We willen het water weer een rol laten spelen in de Eendenpoelse Buitenpolder. Dat willen we doen door het uitgraven van een oude rivierloop aan de noordzijde en het graven van een nieuwe strang. Hierdoor wordt een goede uitgangssituatie voor de ontwikkeling van rietmoeras gecreëerd. We willen een gebied van ongeveer 10,5 ha rietmoeras realiseren. Zo sluit deze uiterwaarde beter aan bij de bestaande moerasnatuur in de Rijnstrangen.

2. Optioneel: Aanpassing waterbeheer

Om gevarieerd rietmoeras te kunnen realiseren, wordt onderzocht of een aanpassing van het waterbeheer binnen de Eendenpoelse Buitenpolder mogelijk en

wenselijk is. Gekeken wordt of het water kan meebewegen met de Oude Rijn en of door inzet van een pomp het water kan worden vastgehouden. Een vereiste hiervoor is dat er géén natschade optreedt bij onze burens in de Eendenpoelse Buitenpolder en in de Driedorpenpolder.

3. Verbetering kwaliteit graslanden

Op ongestoorde bodems in het gebied groeien plaatselijk beemdooievaarsbek, knolboterbloem, karwijvarkenskervel en gele morgenster. Plantensoorten die wijzen op redelijk tot goed ontwikkelde glanshaverhooilanden. Door aanpassing van het waterbeheer kan ook de kwaliteit van de lager gelegen graslanden worden verbeterd. Door periodieke overstroming van het gebied langs de nieuwe strangen, komt de grasgroei langzamer op gang. Daardoor krijgen meer kruiden de kans om tot bloei te komen.

Deze graslanden gaan net als voorheen door pachters beheerd worden. De gronden worden door Staatsbosbeheer via het openbare pachtproces uitgegeven.

4. Nieuwe krabbenscheerpoelen

Aan de noordzijde van het gebied worden vier nieuwe poelen aangelegd. Daar kunnen krabbenscheervegetaties zich ontwikkelen. Een groter oppervlak met krabbenscheer is aantrekkelijk als broedlocatie voor zwarte sterns.

5. Aanplant van nieuw bos

In de 19e en 20e eeuw lagen er bossen en grienden in de buitenste zone langs de Oude Rijn. Traditioneel is ook veel houtige begroeiing in de buurt van de dijk aanwezig. Deze historische principes worden gevolgd met de verspreide aanplant van nieuw zacht- en hardhoutoobos met boomsoorten die in het rivierengebied thuishoren.

6. Optioneel: aanleg redoute

Aan de oostzijde van het gebied wordt gekeken of nabij de zomerkade een redoute (uitkijkheuvel) kan worden aangelegd. Deze uitkijkheuvel herinnert op eigentijdse wijze aan een redoute of wachttoren uit de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648). Op meer plekken in het Rijnstrangen-gebied zijn de laatste jaren redoutes gerealiseerd. De hiervoor benodigde grond is afkomstig uit de herinrichting van het gebied zelf. Staatsbosbeheer gaat op zoek naar een partij die deze redoute wil gaan beheren en onderhouden.

Het project in cijfers

- Strangen met rietmoeras ± 10,5 ha (door inrichting)
- Glanshaverhooiland ± 48,1 ha (door beheer)
- Krabbenscheerpoelen ± 1 ha (door inrichting)
- Struweelhagen ± 700 m (door aanplant)
- Zacht- en hardhoutoobos ± 8,5 ha (door aanplant)

Wat is het vervolg?

Dit najaar (2025) start K3 als opdrachtnemer namens Staatsbosbeheer met het aanvragen van de benodigde vergunningen bij provincie, waterschap en gemeente. De werkzaamheden starten naar verwachting medio 2026. Het overgrote deel van de natuurinrichting wordt voor het derde kwartaal van 2027 afgerond. In een klein gebied aan de westzijde wordt uiterlijk tot oktober 2030 gewerkt. Een deel van de vrijkomende grond wordt hergebruikt in het gebied. Het overige zal met vrachtwagens afgevoerd worden over een eigen weg van K3 door de binnendijks gelegen Driedorpenpolder. Het klompenpad Rijnstrangen blijft tijdens en na de werkzaamheden bereikbaar.

Op de hoogte blijven/ vragen

Heeft u vragen naar aanleiding van deze nieuwsbrief, dan kunt u terecht bij Bram Wanders, via geldersepoort@staatsbosbeheer.nl

Wilt u van het vervolg op de hoogte blijven, mail Bram Wanders dan ook. Dan komt u op de lijst voor de digitale nieuwsbrief. Via deze url vindt u ook informatie over het project: staatsbosbeheer.nl/eendenpoelsebuitenpolder

Grote Karekiet

Groot blaasjeskruid

Streefbeeld van de Eendenpoelse Buitenpolder.